Dosarul nr. 3-233/23 (2-23179295-02-3-14122023)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
HOTĂRÎRE
În numele legii
Dispozitiv

12 februarie 2026 mun. Chişinău

Completul specializat în examinarea acţiunilor în contencios administrativ și în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice din cadrul Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Centru

Completul de Contencios Administrativ în componența:
Preşedintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Ghedrovici Nicolae şi Bostan Angela
Grefier Zabulica Ionela

Examinînd, în ședință publică, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Diacov Serghei către Autoritatea Națională de Integritate privind contestarea actului administrativ individual defavorabil,

A C O N S T A T A T:

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La 14 decembrie 2023, Diacov Serghei s-a adresat cu acțiunea în contencios administrativ împotriva Autoritatății Naționale de Integritate (în continuare ANI) cu privire la anularea Actului de constatare nr.155/25 din 1 decembrie 2023 și repararea prejudiciului moral, în cuantum de 30 000 de lei.

În susținerea cererii de chemare în judecată reclamantul a invocat că, la 11 februarie 2022, în cadrul ANI a fost înregistrată sesizarea din oficiu nr. 04-26/273, cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic de declarare a averii de către el.

La 1 martie 2022, prin procesul - verbal nr. 159/07, în privința sa a fost inițiat controlul averii și intereselor personale, iar la 1 decembrie 2023, ANI a emis Actul de constatare nr. 155/25 prin care a decis: Se constată diferență substanțială și deținerea averii cu caracter nejustificat, în mărime de – 466 890, 07 de lei, în anul fiscal 2019 la data de 14 mai 2019; diferență ce a fost constatată între averea dobândită și veniturile obținute pentru aceeași perioadă de către Serghei Diacov și membrii familiei. Se transmite prezenta cauză în instanța de judecată competentă

spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate. Din data rămânerii definitive a actului de constatare, respectiv, din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența averii nejustificate, se sesizează autoritatea competentă în vederea încetării mandatului de consilier deținut de Serghei Diacov. Se decade Serghei Diacov din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică inclusiv mandatul de consilier, pe o perioadă de 3 ani de la data rămânerii definitive a actului de constatare sau, respectiv, rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența averii nejustificate, cu înscrierea în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa funcție publică sau de demnitate publică. Se aduce la cunoștința lui Serghei Diacov actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emiterea acestuia, la Curtea de Apel Chișinău, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4.

Reclamantul consideră că, actul administrativ contestat prin prezenta cerere este unul ilegal și abuziv, fiind afectat de erori discreționare și vicii fundamentale, care nu pot fi corectate decât prin anularea acestuia. Or, autoritatea pârâtă a desfășurat o procedură administrativă tendențioasă, arbitrară și ilegală.

Reclamantul a indicat că, motivarea actului administrativ individual este expus doar printr-o afirmare arbitrară și incertă cu referire la stabilirea diferenței substanțiale, nefiind motivat prin prisma art. 118 și 119 ale Codului administrativ.

La fel, Diacov Serghei a evidențiat un viciu de procedură, și anume, neinformarea în termenul stabilit despre prelungirea termenului de efectuare a controlului averii și intereselor personale în privința sa. Or, conform actului de constatare nr. 155/25 din 1 decembrie 2023, în cadrul Autorității Naționale de Integritate la 11 februarie 2022, a fost înregistrată sesizarea din oficiu cu nr. 04-26/273, cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către el, care în aceeași zi a fost distribuită aleatoriu prin SIA „E-Integritate”.

Respectiv, la caz, Diacov Serghei a punctat că, termenul controlului averii și intereselor personale de 9 luni din momentul repartizării sesizării (11 februarie 2022), a expirat la 11 noiembrie 2022.

Astfel, luând în considerație că procedura administrativă a fost finalizată la 1 decembrie 2023, prin emiterea actului de constatare nr. 155/25, în corespundere cu art. 60 alin. (4) din Codul administrativ, pct. 90 din Metodologia de efectuare a verificării și a controlului averii și a intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, aprobată prin Ordinul ANI nr. 9 din 14 februarie 2022 și art. 33 alin. (14) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, dânsul urma să fie informat în termen de 30 de zile despre prelungirea termenului procedurii administrative împreună cu motivele prelungirii, din 11 noiembrie 2022.

Un al doilea viciu de procedură sesizat de reclamant, este pretinsa imixtiune în activitatea inspectorului de integritate.

La materialele dosarului de control a fost anexat Avizul la proiectul Actului de constatare Diacov Serghei.

Având în susținere dispozițiile art. 20 alin. (3) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, Ordinul ANI nr. 9 din 14 februarie 2022, a fost aprobată Metodologia de efectuare a verificării și a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, Ordinul ANI nr. 38 din 30 august 2022, a fost modificată Metodologia de efectuare a verificării și a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, aprobată prin ordinul ANI nr. 9 din 14 februarie 2022, fiind completată cu punctele 83^1 – 83^2, art. 20 alin. (3^1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, unica persoană, care prin excepție, are dreptul de a efectua acțiuni de control privind exercitarea conformă a atribuțiilor de serviciu de către inspectorii de integritate este președintele sau vicepreședintele Autorității, dar nici într-un caz un alt inspector de integritate.

În opinia reclamantului prin instituirea obligării avizării actelor de constatare, este grav încălcat principiul independenței inspectorilor de integritate, indicat la art. 20 alin. (2), lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Consideră că, avizarea actului de constatare este o formă de imixtiune în activitatea inspectorului de integritate manifestată prin inducerea/insuflarea unei opinii și sau concluzii improprii inspectorului de integritate, de către o persoană neautorizată conform legii și care încalcă flagrant prevederile art. 22 din din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Suplimentar, a notat că la caz procedura de control a averii și a intereselor personale s-a desfășurat peste termenul de 18 luni stabilit de legiuitor, or, art. 33 alin. (14) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, controlul averii și al intereselor personale se efectuează în cel mult 9 luni de la repartizarea sesizării, iar ținând cont de complexitatea controlului, de comportamentul participanților vizați și a autorităților relevante, în baza unei solicitări motivate a inspectorului de integritate, președintele sau vicepreședintele Autorității poate prelungi termenul de efectuare a controlului până la cel mult 18 luni.

În acest sens reclamantul a punctat că, această normă este una imperativă și nu este permisă nicio derogare de la aceasta, cu atât mai mult printr-un ordin intern a autorității, astfel suspendarea controlului averii dispusă de către inspectorul de integritate de comun acord cu conducerea autorității este una vădit ilegală.

Prin urmare, consideră reclamantul că acțiunile inspectorului de integritate după data de 11 august 2023 sunt vădit ilegale, or, după cum a indicat, termenul de efectuare a controlului privind respectarea regimului juridic de declarare a averii și a intereselor personale este de maxim 18 luni din momentul înregistrării sesizării, iar pe cale de consecință emiterea actului de constatare nr. 155/25 din 1 decembrie 2023 este una vădit ilegală.

Totodată, referitor la calculele efectuate precum și stabilirea diferenței substanțiale, a precizat că, inspectorul de integritate a apreciat eronat normele de drept material și a desfășurat activitatea administrativă în mod arbitrar.

Conform tabelului de calcul a diferenței, anexat la solicitarea punctului de vedere nr. 04-25/8874 din 6 noiembrie 2023, soldul mijloacelor financiare deținute de subiectul declarării la începutul perioadei de verificare, și anume, la 3 august 2016 a fost de 0 lei.

Prin urmare, contrar art.16 Cod administrativ și art. 33 alin. (3) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și a pct. 93 din Metodologia de efectuare a verificării și a controlului averii și a intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, aprobată prin Ordinul ANI nr. 9 din 14 februarie 2022, art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, inspectorul de integritate nu a întreprins absolut nicio acțiune în vederea stabilirii averii deținute de subiectului declarării precum și a membrilor familiei, la începutul perioadei de verificare.

A relatat că, la începutul perioadei de verificare, și anume, la 3 august 2016, subiectul declarării avea o vârstă de 52 de ani, fiind încadrat în câmpul muncii de aproximativ 38 ani. Astfel, atât subiectul declarării cât și soția acestuia aveau posibilitatea acumulării averii încă până la data perioada supusă controlului, fapt care nu a fost verificat de către inspectorul de integritate.

Mai mult, identificarea acestor averi și introducerea acestei informații în tabelul de calcul – urma să schimbe complet constatările efectuate de către inspectorul de integritate.

Reclamantul a făcut referire și la aprecierea eronată a normelor de drept material și a desfășurării activității administrative în mod arbitrar, la exercitarea diferită a dreptului discreționar în situații similare, în cazul introducerii informațiilor în tabelul de calcul. Or, exercitarea diferită a dreptului discreționar în situații similare, se constată în urma analizei cauzelor examinate de către Autoritatea Națională de Integritate.

Astfel, prin prisma art. 2 din Legea nr. 133/2016 și art. 34 alin. (1) al Legii nr. 132/2016, controlul averii și intereselor personale se efectuează pe parcursul deținerii calității de subiect al declarării, urmând a fi stabilită diferența substanțială în perioada exercitării mandatelor și/sau a funcțiilor publice.

Respectiv, în actul de constatare nu este indicat absolut niciun temei legal și/sau raționament din care ar rezulta că calculul diferenței substanțiale urmează a fi divizat pe ani fiscali.

Consideră că, inspectorul de integritate, în mod arbitrar, a stabilit procedura de calcul a venitului obținut de către persoana supusă controlului.

Totodată, a remarcat că metodologia de calcul utilizată este una imprevizibilă, deoarece inspectorul de integritate nu indică într-o manieră clară și concretă modalitatea de calcul a diferenței substanțiale. Or, la moment legislația la capitolul respectiv necesită modificări, pentru că la ziua de astăzi nu există o metodologie clară de calcul a diferenței substanțiale, inspectorul de integritate în acest caz, arogându-și atribuții de elaborare a unei asemenea metodologii pe care a și aplicat-o, ceea ce este inadmisibil.

Așadar, reclamantul a învederat încălcarea prevederilor art. 20 alin. (2), lit. a[1]) și art. 33 lit. c) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, conform căruia, inspectorul de integritate este obligat să respecte metodologia de efectuare a verificării și a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, să nu emită, fără motive convingătoare, acte care se abat de la practica generalizată de verificare și control a inspectorilor de integritate.Persoana supusă controlului averii și al intereselor personale are dreptul să prezinte datele și informațiile pe care le consideră necesare.

Ca urmare, inspectorul de integritate neîntemeiat a respins în totalitate argumentele prezentate de către subiectul declarării în punctul de vedere, bazându-se pe presupuneri și atribuind ca cheltuieli mijloace financiare care nu au fost suportate de el și membrii familiei acestuia. Or, constatarea diferenței substanțiale a fost posibilă exclusiv din motivul stabilirii eronate a cheltuielilor, excluderea ilegală și neîntemeiată a veniturilor declarate în cadrul controlului averii și intereselor personale, precum și a averii deținute la începutul perioade, neexercitarea dreptului său discreționar în același mod în cazuri similare.

Expunerile pârâtului asupra aspectelor de drept și de fapt ale acțiunii în contencios administrativ:

Prin referința depusă, autoritatea publică pîrîtă - Autoritatea Națională de Integritate, a susținut integral argumentele de fapt și de drept expuse în motivarea actului de constatare și a solicitat respingerea acțiunii depuse de Diacov Serghei ca fiind neîntemeiată. (f.d. 29-36)

În susținerea poziției sale, pârâta a indicat că, Actul de constatare nr. 155/25 din 1 decembrie 2023 a fost emis cu respectarea prevederilor Legii nr. 132/2016 privind Autoritatea Națională de Integritate, ale Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și ale Codului administrativ.

Potrivit ANI, actul contestat este motivat în fapt și în drept, fiind întemeiat pe probele și informațiile acumulate în cadrul dosarului administrativ. În urma controlului s-a constatat, pentru anul fiscal 2019, la situația din 14 mai 2019, existența unei diferențe substanțiale și deținerea unei averi cu caracter nejustificat în mărime de 466 890,07 de lei, între averea dobândită, veniturile obținute și cheltuielile suportate de Serghei Diacov și membrii familiei sale.

ANI a mai susținut că această diferență a rezultat din alimentarea unui cont bancar și utilizarea ulterioară a mijloacelor financiare pentru procurarea unui bun imobil situat în or. Codru, str. Costiujeni 6/2. Explicațiile și documentele prezentate de reclamant nu ar fi demonstrat, în opinia autorității, proveniența legală a tuturor mijloacelor financiare respective.

Pârâta a mai invocat că, inspectorul de integritate a examinat veniturile oficiale declarate și informațiile furnizate de instituțiile competente, inclusiv datele bancare, fiscale, cadastrale și cele referitoare la activitatea societăților comerciale în care reclamantul sau membrii familiei sale dețineau participații. Totodată, au fost constatate omisiuni în declarațiile de avere și interese personale privind calitatea reclamantului de fondator, asociat ori administrator al unor persoane juridice.

Referitor la argumentul privind imixtiunea unui alt inspector de integritate în efectuarea controlului, ANI a opinat că, verificarea proiectului actului de constatare de către inspectorul cu atribuții de monitorizare și control reprezintă o măsură internă prevăzută de Metodologia aprobată de autoritate, destinată asigurării legalității și uniformității practicii administrative.

Partea pârâtă a evocat că, această verificare nu a substituit inspectorul de caz și nu a afectat independența acestuia, întrucât inspectorul care a desfășurat controlul a rămas responsabil de conținutul și semnarea actului de constatare.

Cu privire la durata controlului, autoritatea a arătat că, termenul a fost prelungit și, după caz, suspendat din cauza necesității obținerii unor informații suplimentare de la instituții bancare, companii de asigurări, autorități publice și alte entități.

ANI a mai relatat că, reclamantul a fost informat despre prelungirea și suspendarea procedurii, iar durata acesteia a fost determinată de complexitatea verificărilor și de volumul probelor ce urmau a fi acumulate.

În ceea ce privește pretinsa exercitare arbitrară a dreptului discreționar, pârâta a menționat că, inspectorul de integritate a stabilit din oficiu circumstanțele relevante, a apreciat probele potrivit pertinenței, concludenței și veridicității lor și a aplicat consecințele prevăzute expres de lege.

ANI a subliniat că, odată constatată existența diferenței substanțiale, inspectorul era obligat să aplice măsurile stabilite de legislație, inclusiv sesizarea

instanței în vederea confiscării averii nejustificate, încetarea mandatului și interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Referitor la cererea de reparare a prejudiciului moral în cuantum de 30 000 de lei, ANI a susținut că reclamantul nu a demonstrat existența unor suferințe fizice sau psihice, caracterul ilegal al activității administrative ori legătura de cauzalitate dintre emiterea actului contestat și prejudiciul pretins.

Aspecte procesuale relevante procesului de judecare a acțiunii de contencios administrativ;

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2024, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 noiembrie 2024, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Diacov Serghei, în partea pretenției cu privire la obligarea acordării despăgubirilor pentru prejudiciul moral cauzat prin activitatea administrativă ilegală în sumă de 30 000 de lei. *(f.d.96-99, 113-121)*

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2025, s-a admis cererea lui Diacov Serghei privind ridicarea excepției de neconstituționalitate. S-a sesizat Curtea constituțională în vederea soluționării cererii depuse de Diacov Serghei privind ridicarea excepției de neconstituționaşlitate a prevederilor art. 7 alin. (3) lit. h), 28 alin. (1), 14 alin. (1) lit. g), 14 alin. (3) și art. 20 alin. (2) lit. a[1]) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sub aspectul corespunderii cu art. 1 alin. (3), 20 și 23 din Constituție. S-a remis după competență Curții Constituționale sesizarea depusă de Diacov Serghei privind ridicarea excepției de neconstituționalitate ridicată în cadrul examinării prezentului litigiu.

Prin decizia de inadmisibilitate a Curții Constituționale din 27 noiembrie 2025, s-au declarat inadmisibile sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate a art. art. 7 alin. (3) lit. h), 28 alin. (1), 14 alin. (1) lit. g), 14 alin. (3) și art. 20 alin. (2) lit. a[1]) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, ridicate de avocatul Adrian Fetescu, în interesele lui Serghei Diacov, parte în dosarul nr. 3-233/2023 și ale lui Roman Onica, parte în dosarul nr. 3a-552/2022, precum și avocatul stagiar Alexandru Stavinschi, în interesele lui Sergiu Ciuntu, parte în dosarul nr. 3-107/2024, aflate pe rolul Curții de Apel Centru.

Prin încheierea Curții de Apel Centru din 12 februarie 2026, s-a refuzat atragerea în calitate de persoană terță a inspectorului de integritate, Prisăcari Cristina la exainarea prezentei acțiuni.

Explicațiile participanților la proces prezentate în cadrul ședinței de judecată.

Reprezentantul reclamantului Diacov Serghei, avocatul Fetescu Adrian, în ședința de judecată a susținut acțiunea depusă și a solicitat admiterea acesteia, pe motivele indicate în acțiune.

Reprezentantul autorității publice pârâte, Autorității Naționale de Integritate – Levco Daniela și Cristina Prisăcari în ședința de judecată au susținut argumentele expuse în referință şi au pledat pentru respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil situaţiei litigioase.

Analizând prin prisma argumentelor invocate în acțiune, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic litigios, Completul juidiciar consideră că acțiunea în contestare înaintată de Diacov Serghei este admisibilă dar neîntemeiată, din considerentele ce vor fi expuse în continuare de Completul judiciar specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru.

Cu referire la admisibilitatea acțiunii.

Prevederi relevante ale Codului administrativ sunt următoarele.

Articolul 3. Scopul legislaţiei administrative

Legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Articolul 17. Dreptul vătămat

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 20. Acţiunea în contencios administrativ

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 39. Accesul liber la justiţie

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. Înaintarea acţiunii în contencios administrativ

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 206. Felurile acţiunilor în contencios administrativ

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

La caz, reieșind din obiectul acțiunii și scopul urmărit prin cerințele formulate - anularea Actului de constatare nr. 155/25 din 1 decembrie 2023 - se atestă că reclamantul Diacov Serghei a formulat o acțiune în contestare.

Totodată, Completul specializat reține drept relevante următoarele reglementări din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016.

În conformitate cu art. 34 alin. (1) al Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, dacă inspectorul de integritate constată că averea şi interesele personale nu au fost declarate în mod corespunzător sau că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcţiei publice sau de demnitate publică şi veniturile obţinute şi cheltuielile realizate în aceeaşi perioadă există o diferenţă substanţială, acesta emite un act, prin care constată încălcarea regimului juridic al declarării averii şi intereselor personale, aplică sancţiunea contravenţională şi alte măsuri prevăzute de lege.

Conform art. 36 alin. (1) al Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, actele de constatare menționate la art. 34 alin. (1) și (2) pot fi contestate la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 de zile de la emitere, de către persoana supusă controlului, de către autorul sesizării sau de către persoanele menționate la art. 33 alin. (4) și (5), afectate nemijlocit de acesta.

Articolul 209 lit. b) Cod administrativ reglementează că, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la **data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă.**

În condițiile analizate supra, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că acțiunea înaintată de Diacov Serghei, întrunește condițiile de admisibilitate, or actele cauzei atestă că actul administrativ contestat a fost emis la 1 decembrie 2023, legea analizată supra reglementează contestarea acestora fără respectarea procedurii prealabile, acțiunea a fost depusă la instanța competentă la 14 decembrie 2023.

Analiza fondului acțiunii de contestare.

În accepțiunea art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri, **respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).**

Conform art. 10 alin. (1) și art. 11 alin. (1) lit. a) ale Codului administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public. Actele administrative individuale pot fi: *acte defavorabile* – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Adițional, art. 21 alin. (1)–(2) din Codul administrativ, stabilește că, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate.

În condițiile art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În corepsundere cu art. 85 alin. (3) Cod administrativ, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților. Pentru aceasta, autoritatea publică stabilește scopul investigațiilor necesare și felul acestora.

Art. 87 alin. (1) din același cod permite autorității publice se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt. În special ea poate: a) să solicite informații de tot felul; b) să audieze participanți, martori și experți/specialiști sau să solicite declarații scrise din partea acestora; c) să solicite acte și dosare; d) prin sesizarea directă a lucrurilor, să își creeze propria impresie despre un caz sau despre situația de la fața locului (cercetarea probei la fața locului).

Iar art. 92 alin. (1)–(2) prevede că, autoritatea publică decide conform convingerii sale libere dacă consideră o faptă drept existentă, luând în considerare întreaga procedură administrativă, inclusiv toate probele. Autoritatea publică ia în considerare toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților.

Prezintă relevanță și prevederile art. 93 alin. (1)–(2) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale.

Așadar, din norma citată rezultă că, după ce autoritatea a stabilit, în baza documentelor oficiale, existența unui deficit patrimonial, reclamantului îi revenea obligația de a prezenta dovezi verificabile privind veniturile și mijloacele

financiare invocate ca fiind deținute în numerar, primite cu titlu de împrumut ori provenite de la alte persoane.

În constelația art. 118 alin. (1)–(3) din Codul administrativ, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.

Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde:

a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul;

b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul;

c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc.

Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

(4) Motivarea nu este obligatorie în cazul în care:

a) autoritatea publică admite o petiție în totalitate fără ca prin decizia de soluționare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane;

b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau

c) autoritatea publică emite acte administrative individuale de același fel într-un număr mai mare sau automatizat și, conform circumstanțelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.

Art. 119 alin. (1) impune, suplimentar, ca actul administrativ să aibă un conținut suficient de cert.

Norma cuprinsă la art. 137 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Corespunzător, art. 225 Cod administrativ, indică că, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

În acord cu art. 219 alin. (1) Cod administrativ, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

<u>Cu raportare la litigiul dedus judecăţii, Completul judiciar reţine următoarele prevederi legale,</u> **(în vigoare la data inițierii procedurii administrative și perioadei efectuării controlului).**

Legea privind declararea averii şi a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016.

Articolul 2. Noţiuni

În sensul prezentei legi, următoarele noţiuni se definesc astfel:

avere – totalitatea bunurilor subiectului declarării, deţinute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitaţie, de superficie sau aflate în posesia subiectului declarării ori a membrilor familiei ori a concubinului/concubinei lui în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, a unor contracte translative de posesie şi de folosinţă, precum şi totalitatea drepturilor şi obligaţiilor patrimoniale dobîndite de subiectul declarării în ţară sau în străinătate;

diferență substanțială - diferență care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea subiectului declarării deținută la începutul perioadei în care acesta a devenit subiect al declarării, cumulată cu veniturile obținute în această perioadă, inclusiv veniturile membrilor de familie sau al concubinului/concubinei, pe de o parte, și averea deținută la începutul verificării, inclusiv cheltuielile realizate în această perioadă, pe de altă parte;

venit – orice beneficiu financiar, indiferent de sursa de proveniență, obţinut de subiectul declarării şi de membrii familiei, de concubinul/concubina acestuia atît în ţară, cît şi în străinătate.

Articolul 3. Subiecţii declarării averii şi intereselor personale

(1) Subiecţi ai declarării averii și a intereselor personale sînt:

b) membrii Consiliului de supraveghere al instituţiei publice naţionale a audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”, Compania Teleradio-Găgăuzia; **consilierii consiliilor săteşti (comunale),** orăşeneşti (municipale), raionale; deputaţii Adunării Populare a unităţii teritoriale autonome Găgăuzia.

(2) Subiecţii prevăzuţi la alin. (1) sînt incluşi în Registrul electronic al subiecţilor declarării averii şi a intereselor personale, ţinut de Autoritatea Națională de Integritate.

Articolul 4. Obiectul declarării

(1) Subiecții prevăzuți la art. 3 alin. (1) declară:

a) veniturile obținute de subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina în anul fiscal precedent;

b) bunurile mobile şi imobile, inclusiv cele nefinalizate, deţinute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitaţie, de superficie de către subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv în calitate de beneficiari efectivi, ori aflate în posesia acestora în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, unor contracte translative de posesie şi de folosinţă;

c) bunurile transmise de către subiectul declarării cu titlu oneros sau gratuit, personal sau de către membrii familiei lui, concubinul/concubina lui către orice persoană fizică sau juridică în perioada declarării, dacă valoarea fiecărui bun depășește suma de 10 salarii medii pe economie;

d) activele financiare deținute de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi, adică numerarul în monedă națională sau în valută străină care depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie și care nu face obiectul unor depuneri în instituțiile financiare. Conturile bancare, unitățile de fond în fondurile de investiții, formele echivalente de economisire și investire, plasamentele, obligațiunile, cecurile, cambiile, certificatele de împrumut, alte documente care încorporează drepturi patrimoniale personale ale subiectului declarării și ale membrilor familiei, concubinului/concubinei acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi, investițiile directe în monedă națională sau în valută străină făcute de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi, precum și alte active financiare, dacă valoarea însumată a tuturor acestora depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie;

e) datoriile personale ale subiectului declarării, ale membrilor de familie sau ale concubinului/concubinei lui sub formă de debit, gaj, ipotecă, garanţie, emise în beneficiul unor terţi, împrumut şi/sau credit, dacă valoarea lor depășește valoarea a 10 salarii medii pe economie;

f) bunurile sub formă de metale şi/sau pietre preţioase, obiectele de artă și de cult, obiectele ce fac parte din patrimoniul cultural naţional sau universal, a căror valoare unitară depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie, deţinute de către subiectul declarării personal sau de către membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi;

g) colecțiile de artă, numismatică, filatelie, arme sau alte bunuri a căror valoare depăşeşte valoarea a 20 de salarii medii pe economie, deţinute de către subiectul declarării personal sau de membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi;

h) cota-parte/acţiunile în capitalul social al unui agent economic deţinute de subiectul declarării personal sau de membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi;

i) drepturile patrimoniale deţinute de către subiectul declarării personal sau de membrii familiei, concubinul/concubina lui care decurg din drepturi de autor, brevete sau drepturi de proprietate intelectuală;

j) calitatea de membru al organelor de conducere, administrare, revizie sau control în cadrul unor organizaţii necomerciale sau societăţi comerciale, deținută de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia;

k) calitatea de asociat, de acţionar sau de membru în cadrul unui agent economic, al unei organizații necomerciale sau organizații internaționale, deținută de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia;

l) contractele, inclusiv cele de asistență juridică, de consultanță și civile, încheiate de către subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv de către persoanele juridice în care aceștia sînt beneficiari efectivi, sau aflate în derulare în timpul exercitării funcției/mandatului acestuia, finanțate din bugetul de stat, din bugetul local și din fonduri externe ori încheiate cu societățile comerciale cu capital de stat;

n) serviciile sau tipul de servicii procurate de către subiectul declarării și membrii de familie, concubin/concubină, a căror valoare cumulativă pe parcursul unui an depășește 10 salarii medii lunare pe economie;

o) bunurile virtuale, inclusiv valuta virtuală, a căror valoare depășește 10 salarii medii lunare pe economie.

(1^1) La anexa nr. 1 secțiunile III și IV, subiecții prevăzuți la art. 3 alin. (1) vor declara valoarea reală a bunurilor imobile și mobile pe care le au în proprietate și care au fost dobândite după anul 2018 inclusiv, aceasta reprezentând prețul real plătit pentru respectivele bunuri și cheltuielile pentru îmbunătățirea sau reparația acestora, precum și valoarea de piață a bunurilor, aceasta reprezentând valoarea la care bunuri similare erau vândute la ziua dobândirii bunului.

(1^2) Pentru bunurile imobile pe care le au în proprietate și care au fost dobândite până în anul 2017 inclusiv, subiecții prevăzuți la art. 3 alin. (1) vor declara valoarea cadastrală a bunului sau valoarea bunului conform documentului care certifică proveniența acestuia, dacă bunul nu a fost evaluat de organele cadastrale. Pentru bunurile mobile pe care le au în proprietate și care au fost dobândite până în anul 2017 inclusiv se va declara valoarea bunului conform documentului care certifică proveniența acestuia.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică averii şi intereselor personale ale subiectului declarării și membrilor familiei lui, concubinului/concubinei lui aflați în țară și în străinătate la data declarării.

(3) Se exceptează de la declarare cadourile primite de către subiectul declarării gratuit din partea membrilor familiei lui, din partea părinților, fraților, surorilor sau copiilor lui, a căror valoare cumulativă pe parcursul unui an nu depășește 10 salarii medii pe economie.

Articolul 5. Declaraţia de avere şi interese personale

(1) Declaraţia de avere şi interese personale (denumită în continuare declaraţie) reprezintă un act personal şi irevocabil al subiectului declarării, depus, pe proprie răspundere, sub formă de document electronic sau, după caz, în formă scrisă pe suport de hîrtie.

(2) Subiecţii declarării sînt obligaţi, în condiţiile prezentei legi, să își declare averea și interesele personale în conformitate cu modelul prevăzut în anexa nr. 1 la prezenta lege.

(3) Declaraţia este un act public, cu excepţia informaţiilor prevăzute la art. 9 alin. (2) și (3), iar informaţiile conținute în declaraţie nu pot fi utilizate în scopuri publicitare.

(4) Responsabilitatea pentru depunerea în termen a declaraţiei, precum şi pentru veridicitatea şi deplinătatea informaţiilor o poartă persoana care o depune.

(5) În cazul în care subiectul declarării constată că în declarație au fost introduse date incomplete sau eronate, acesta are dreptul să depună declarația rectificată în termen de 30 de zile de la data expirării termenului-limită pentru depunerea declarației. Declarația inițială și declarația rectificată în condițiile prezentului alineat se păstrează în sistemul informațional e-Integritate.

(6) Membrii de familie, concubinul/concubina subiectului declarării sînt obligați să-i ofere acestuia informațiile privind averea, veniturile și interesele personale pe care le dețin, inclusiv în calitate de beneficiari efectivi,, cu excepția cazului în care identitatea şi calitatea acestora constituie secret de stat, în condiţiile Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat, sau prezentarea acestor informații este restricționată prin lege.

(7) Cerinţa privind declararea averii şi a intereselor personale se include în toate procedurile sau contractele ce reglementează angajarea, alegerea ori numirea într-o funcţie publică.

(8) Depunerea declaraţiei de avere şi de interese personale nu scuteşte persoana de obligaţia depunerii altor declaraţii în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 10. Controlul averii şi al intereselor personale, al respectării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor

(1) Controlul averii şi al intereselor personale, al respectării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor ale subiecţilor declarării se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Articolul 23. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentei legi

(1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspundere disciplinară, contravențională, civilă sau penală, după caz.

(6) Subiectul declarării eliberat sau destituit din funcţie potrivit prevederilor alin. (3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcţie publică și/sau o funcţie de demnitate publică, cu excepţia funcţiilor elective, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcţia publică ori de demnitate publică respectivă sau de la data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcţie electivă, ea nu mai poate ocupa aceeaşi funcţie pe o perioadă de 3 ani de la data încetării mandatului.

(7) În cazul în care persoana nu mai ocupă o funcţie publică sau de demnitate publică la data constatării averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese, interdicţia de 3 ani se aplică potrivit legii, de la data la care a rămas definitiv actul de constatare sau, respectiv, a rămas definitivă şi irevocabilă hotărîrea judecătorească prin care se confirmă existenţa averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese.

Legea privind statutul alesului local nr. 768-XIV din 2 februarie 2000.

Articolul 1.

(1) Prezenta lege determină statutul alesului local.

Articolul 2.

(1) În sensul prezentei legi, **noţiunea de ales local vizează consilierii consiliilor săteşti (comunale),** orăşeneşti (municipale), raionale şi consiliului municipal Chişinău, deputaţii în Adunarea Populară a Găgăuziei, primarii şi viceprimarii, preşedinţii şi vicepreşedinţii raioanelor.

Legea privind administraţia publică locală nr. 436-XV din 28 decembrie 2006.

Articolul 12. Statutul alesului local

Statutul juridic și organizarea activității aleșilor locali din cadrul autorităților publice locale, inclusiv din unitatea teritorială autonomă cu statut juridic special, se reglementează prin Legea nr.768/2000 privind statutul alesului local și Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

Articolul 82. Statutul alesului local

(1) În exercitarea mandatului, consilierii locali, primarii şi viceprimarii, preşedinţii şi vicepreşedinţii raioanelor sînt în serviciul colectivităţii locale şi se bucură de protecţia şi garanţiile acordate prin Legea privind statutul alesului local.

Articolul 83. Răspunderea juridică

Primarii şi viceprimarii, preşedinţii şi vicepreşedinţii raioanelor, consilierii, secretarii şi personalul primăriilor şi aparatelor preşedinţilor raioanelor poartă răspundere juridică în conformitate cu legislaţia în vigoare pentru faptele ilegale comise în exerciţiul funcţiunii.

Legea cu privire la Autoritatea Naţională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016.

Articolul 5. Misiunea Autorităţii

Autoritatea asigură integritatea în exercitarea funcţiei publice sau funcţiei de demnitate publică şi prevenirea corupţiei prin realizarea controlului averii şi al intereselor personale şi privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităţilor, restricţiilor şi limitărilor.

Articolul 6. Funcţiile Autorităţii

În vederea realizării misiunii sale, Autoritatea are următoarele funcţii:

a) exercitarea controlului averii şi al intereselor personale;

b) exercitarea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităţilor, restricţiilor şi limitărilor;

c) constatarea şi sancţionarea încălcărilor regimului juridic al declarării averii şi intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităţilor, restricţiilor şi limitărilor;

d) cooperarea cu alte instituţii, atît la nivel naţional cît şi internaţional;

e) asigurarea bunei organizări a Autorităţii şi administrarea activităţii de promovare a integrităţii subiecţilor declarării;

f) alte funcţii stabilite prin lege.

Articolul 7. Atribuţiile Autorităţii

(1) În domeniul asigurării controlului averii şi al intereselor personale, Autoritatea:

c) efectuează controlul averii deținute de subiecții declarării, constată dacă există o diferență substanțială între veniturile obținute și cheltuielile realizate, pe de o parte, și averea dobândită, pe de altă parte, în timpul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică, constată averea nejustificată și adresează instanței de judecată cereri în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate;

d) constată existența unor erori sau lipsa unor date în declarațiile de avere și interese personale și sesizează organul de urmărire penală și/sau Serviciul Fiscal de Stat în vederea determinării existenței elementelor unei infracțiuni și/sau verificării respectării regimului fiscal;

e) constată contravenţiile referitoare la încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, date în competența sa, conform Codului contravențional al Republicii Moldova;

e[1]) solicită, în condițiile legii, conducerii organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia;

f) ține Registrul electronic al subiecţilor declarării averii şi intereselor personale.

Articolul 19. Activităţile desfăşurate de inspectorii de integritate

Inspectorii de integritate desfăşoară următoarele activităţi:

a) primesc, colectează, centralizează şi procesează date şi informaţii cu privire la situația averilor deținute, a veniturilor dobândite și a cheltuielilor realizate de persoane în timpul exercitării mandatelor, a funcțiilor publice și de demnitate publică, de asemenea cu privire la incompatibilităţile şi conflictele de interese ale persoanelor care ocupă o funcţie publică sau de demnitate publică;

b) efectuează controlul averilor și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor;

c) efectuează controlul privind depunerea în termen a declaraţiilor de avere și interese personale de către subiecții declarării;

d) constată diferenţele substanţiale, ținînd cont de modificările intervenite în averea subiectului declarării, în timpul exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică, precum și în veniturile dobândite și cheltuielile realizate de acesta în aceeaşi perioadă;

e) examinează și soluționează conflictele de interese ale persoanelor prevăzute de Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, cu excepția celor prevăzute la art. 12 alin. (7) lit. l) din prezenta lege;

f) sesizează organizația publică în care activează subiectul declarării sau autoritatea responsabilă de numirea în funcție a acestuia în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia în cazul constatării unei stări de incompatibilitate sau a unui conflict de interese;

g) emit procese-verbale și acte de constatare în condițiile legii;

h) constată contravenţii, examinează cauze contravenţionale şi aplică sancţiuni contravenționale.

Articolul 20. Drepturile şi obligaţiile inspectorului de integritate

(1) Inspectorul de integritate are următoarele drepturi:

a) să solicite informații și explicații de la persoanele supuse controlului;

b) să solicite și să obțină gratuit informațiile necesare de la orice persoană fizică sau juridică, de drept public sau privat, pe suport de hârtie și/sau în format electronic, pentru realizarea atribuțiilor de verificare și/sau control al averilor și intereselor personale, precum și pentru verificarea și/sau controlul respectării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor;

b^1) să solicite, în cadrul procedurilor de control inițiate, de la autoritățile anticorupție (Centrul Național Anticorupție, Procuratura Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Afacerilor Interne) și de la alte instituții (Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale, Serviciul Fiscal de Stat, Serviciul Vamal) efectuarea unor verificări de specialitate sau prezentarea unor informații relevante pentru obiectul

controalelor efectuate, inclusiv despre bunurile mobile sau imobile aflate peste hotare;

c) să acceseze on-line, gratuit, registrele de stat ale organizaţiilor, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare a acestora, în exercitarea atribuțiilor ce țin de verificarea și controlul averilor și a intereselor personale a conflictelor de interese, incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor;

d) să prelucreze date cu caracter personal în exercitarea atribuțiilor ce țin de verificarea și controlul averilor și intereselor personale a conflictelor de interese, incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor și să asigure confidențialitatea și securitatea acestora, inclusiv după încetarea activității de control;

e) să efectueze sau să solicite efectuarea evaluărilor pentru determinarea valorii de piață a bunurilor în procedurile de control.

Articolul 26. Etapele controlului averii și al intereselor personale

Inspectorii de integritate verifică declarațiile de avere și interese personale, iar în cazurile prevăzute de prezenta lege, inițiază controlul averii și al intereselor personale, de asemenea verifică în prealabil sesizările depuse de persoanele fizice sau persoanele juridice, precum și sesizările din oficiu, și efectuează controlul averii și al intereselor personale ale persoanelor vizate de aceste sesizări.

Articolul 27. Verificarea declarațiilor de avere și interese personale

(1) Verificarea declarațiilor de avere și interese personale constă în verificarea depunerii în termen a declarațiilor de către subiecții declarării, verificarea respectării cerințelor de formă a declarațiilor și verificarea existenței aparenței de încălcare a regimului juridic de declarare a averii și a intereselor personale.

(2) Verificarea declarațiilor de avere și interese personale este inițiată după expirarea termenului de depunere a declarațiilor. Declarațiile de avere și interese personale verificate anual sunt identificate aleatoriu, în funcție de factorii de risc, factorii de corupție, de vulnerabilitatea subiecților declarării și de criteriile aprobate de Consiliul de Integritate.

(4) Declarațiile de avere și interese personale supuse verificării se repartizează inspectorilor de integritate aleatoriu, prin sistemul electronic de distribuire. Fișa de repartizare și de redistribuire aleatorie se anexează în mod obligatoriu la dosar.

(5) Verificarea declarațiilor de avere și interese personale se efectuează în cel mult două luni din momentul distribuirii/redistribuirii acestora. Ținând cont de complexitatea cauzei, de volumul de informații ce trebuie obținute și analizate, de comportamentul participanților vizați și a autorităților relevante, în baza unei solicitări motivate a inspectorului de integritate, președintele sau vicepreședintele Autorității poate prelungi termenul de verificare a declarației de avere și interese personale cu încă o lună.

(8) După finalizarea verificării, inspectorul de integritate emite un proces-verbal cu privire la:

c) constatarea aparenței de nedeclarare a tuturor bunurilor sau intereselor personale de către subiectul declarării ori de declarare eronată sau incompletă a acestora;

d) constatarea aparenței de existență a unei diferențe substanțiale între veniturile obținute și cheltuielile realizate, pe de o parte, și averea dobândită, pe de altă parte;

e) constatarea aparenței de nedeclarare a unor conflicte de interese, incompatibilități, restricții și limitări.

(13) **Dacă, în urma verificării unei declarații de avere și interese personale, inspectorul de integritate constată** aparența de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale, de nedeclarare a tuturor bunurilor și intereselor personale ori de declarare eronată sau incompletă a acestora, ori aparența unei diferențe substanțiale între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită ale subiectului declarării, **inspectorul de integritate face o sesizare privind efectuarea controlului averii și al intereselor personale ale subiectului vizat.**

Articolul 28. Inițierea controlului averii și al intereselor personale

(1) Autoritatea inițiază controlul averii și al intereselor **personale din oficiu ori la sesizarea unor persoane fizice sau persoane juridice,** în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale metodologiei de efectuare a verificării și a controlului averii și al intereselor personale şi privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităţilor, restricţiilor şi limitărilor.

(2) Controlul din oficiu se inițiază printr-o sesizare făcută de președintele ori vicepreședintele Autorității sau de inspectorul de integritate. Controlul din oficiu se inițiază în cazurile prevăzute la art. 27 alin. (13) și (14), precum și în baza informațiilor publice sau a unor sesizări anonime. Sesizarea privind inițierea controlului din oficiu se distribuie conform art. 30, care se aplică în modul corespunzător.

Articolul 30. Distribuirea aleatorie a sesizărilor

(1) Sesizările depuse de persoanele fizice sau persoanele juridice, precum și cele din oficiu se înregistrează în termen de cel mult o zi lucrătoare și se repartizează aleatoriu, în ziua înregistrării, prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

(2) Redistribuirea sesizărilor repartizate inspectorilor de integritate se face în condițiile art. 27 alin. (6).

Articolul 32. Drepturile persoanei supuse controlului averii și al intereselor personale

Persoana supusă controlului averii și al intereselor personale are dreptul:

a) să fie informată despre inițierea controlului prevăzut la art. 33;

b) să fie asistată de un avocat sau un avocat stagiar;

c) să ia cunoștință de sesizarea depersonalizată și de celelalte materiale ale controlului după finalizarea acestuia, însă până la emiterea actului de constatare;

d) să prezinte date și informații suplimentare, pe care le consideră necesare, inclusiv evaluarea proprie a valorii reale a bunurilor;

e) să conteste, în condițiile legii, procesul-verbal menționat la art. 27 alin. (8) și actul de constatare emis de către inspectorul de integritate.

Articolul 33. Controlul averii și al intereselor personale

(1) Controlul sesizărilor depuse conform art**. 28 alin. (2),** precum și al celor pe **marginea cărora a fost emis un proces-verbal de inițiere a controlului conform art. 31 alin. (1), se efectuează conform prezentului articol.**

(3) În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea deținută a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică. Controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică, precum și în decurs de trei ani după încetarea exercitării acestora.

(4) Controlul averii și al intereselor personale se extinde asupra membrilor de familie, părinților/socrilor și copiilor majori ai persoanei supuse controlului. Dacă persoana supusă controlului se află în concubinaj cu o altă persoană, verificarea se va extinde și asupra averii acestei persoane.

(5) Dacă există aparența că bunurile persoanei supuse controlului au fost înscrise pe numele altor persoane, controlul se va extinde și asupra acestor bunuri și persoane. Dacă subiectul declarării a indicat venituri și bunuri obținute din donații sau deține bunuri în comodat, controlul se va extinde și asupra donatorului și comodantului. Acestora li se pot cere clarificări privind originea veniturilor utilizate pentru achiziția și întreținerea respectivelor bunuri. Pentru clarificarea acestor aspecte, inspectorul de integritate poate solicita informații relevante de la orice persoană fizică sau juridică.

(6) În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate are dreptul să întreprindă orice măsuri permise de lege și să solicite oricăror persoane fizice sau persoane juridice de drept public ori de drept privat, inclusiv instituțiilor financiare, cu titlu gratuit, documente și informații necesare pentru efectuarea controlului.

(7) La solicitarea inspectorului de integritate, subiecții menționați la alin. (4)–(6) sunt obligați să prezinte Autorității, în termen de 15 zile de la recepționarea solicitării, datele, informațiile, înscrisurile și documentele justificative solicitate. În cazul în care inspectorul de integritate constată că subiecții menționați la alin. (4)–(6) nu i-au furnizat în termen informația solicitată privind averea și veniturile persoanei supuse controlului sau i-au furnizat date neautentice, acesta le va aplica sancțiunea prevăzută de Codului contravențional al Republicii Moldova.

(8) Inspectorul de integritate poate solicita informațiile necesare pentru efectuarea controlului și de la autoritățile competente ale altor state, precum și de la organizații și asociații internaționale, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(9) Dacă persoana supusă controlului, precum și persoanele menționate la alin. (4) și (5) nu prezintă documentele și informațiile solicitate, inspectorul de integritate constată, în cazul în care alte documente sau informații nu sugerează contrariul, că suspiciunile sale cu privire la încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale sunt întemeiate.

(10) În cazul în care inspectorul de integritate are bănuieli rezonabile că persoana supusă controlului deține și alte bunuri decât cele înscrise în declarația de avere și interese personale *sau există aparența de diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate şi averea deținută*, *acesta îi solicită persoanei supuse controlului informații și dovezi privind justificarea acestei diferențe și punctul său de vedere. Punctul de vedere al persoanei supuse controlului urmează a fi prezentat în termen de 15 zile de la solicitare. În caz de neprezentare a informațiilor sau dovezilor privind justificarea diferenței între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută de subiectul declarării personal sau prin intermediul unor terți, inspectorul de integritate constată, dacă alte documente sau informații nu sugerează contrariul, că persoana verificată nu a declarat toată averea sau că există o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită.*

(11) Pentru clarificarea tuturor neconcordanțelor dintre valoarea declarată și valoarea reală a bunurilor menționate în declarația de avere şi interese personale, inspectorul de integritate poate dispune evaluarea acestora.

(14) **Controlul averii și al intereselor personale se efectuează în cel mult 9 luni de la repartizarea sesizării.** Ținând cont de complexitatea controlului, de comportamentul participanților vizați și a autorităților relevante, **în baza unei solicitări motivate a inspectorului de integritate, președintele sau vicepreședintele Autorității poate prelungi termenul de efectuare a controlului până la cel mult 18 luni.**

Articolul 34. Rezultatele controlului averii și al intereselor personale

(1) Dacă inspectorul de integritate constată că averea și interesele personale nu au fost declarate în mod corespunzător *sau că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcției publice sau de demnitate publică şi veniturile obținute și cheltuielile realizate în aceeași perioadă există o diferență substanțială, acesta emite un act prin care constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, aplică sancțiunea contravențională și alte măsuri prevăzute de lege.*

(3) Dacă constată o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită a persoanei supuse controlului, inspectorul de integritate dispune încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acesteia și aplică interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică. Autoritatea sesizează, în termen de cel mult 5 zile din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia.

(5) În situația prevăzută la alin. (3), Autoritatea aplică orice măsuri de asigurare necesare și se adresează în instanța de judecată de la sediul Autorității în vederea încasării în folosul statului a valorii averii nejustificate sau a confiscării acesteia. Acțiunea respectivă se depune la Judecătoria Chișinău în termen de un an din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv.

(6) În cazul contestării actului prin care se constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, Autoritatea poate solicita confiscarea averii nejustificate în cadrul procedurilor de contestare a actului de constatare.

Articolul 35. Actul de constatare

(1) Actul de constatare va cuprinde următoarele:

a) partea introductivă, în care se indică data și locul emiterii actului, numele și prenumele inspectorului de integritate, funcția și datele privind persoana supusă controlului, motivul controlului;

b) partea descriptivă, care cuprinde poziția persoanei supuse controlului și constatările inspectorului;

c) decizia luată;

d) măsurile ce urmează a fi întreprinse de către organizația publică sau autoritatea responsabilă de numirea în funcție a subiectului declarării;

e) informația privind exercitarea căilor de atac.

(2) Actul de constatare se emite prin publicarea acestuia pe pagina web oficială a Autorității. Inspectorul de integritate, în termen de 5 zile de la emiterea actului de constatare, îl transmite în formă scrisă persoanei supuse controlului și, după caz, organului de urmărire penală sau Serviciului Fiscal de Stat.

(4) Actul de constatare rămâne definitiv la expirarea termenului de contestare menționat la art. 36 alin. (1) sau, dacă este contestat, în momentul în care hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Articolul 36. Contestarea actului de constatare

(1) Actele de constatare menționate la art. 34 alin. (1) și (2) pot fi contestate la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 de zile de la emitere, de către persoana supusă controlului, de către autorul sesizării sau de către persoanele menționate la art. 33 alin. (4) și (5), afectate nemijlocit de acesta.

În debut, Completul judiciar specializat evidențiază faptul că, legalitatea și temeinicia unui act administrativ, vizează mai multe aspecte, între care respectarea competenței, respectarea procedurii și respectarea întocmai a cadrului legal ce guvernează raportul juridic litigios.

Astfel, în litigiile de contencios administrativ, instanța specializată urmează să verifice legalitatea și temeinicia actului administrativ individual, sub următoarele aspecte: respectarea competenței, respectarea procedurii și respectarea dispozițiilor legale care se referă la temeinicia actului.

Astfel, obiect al prezentei acțiuni îl constituie verificarea legalității Actului de constatare nr. 155/25 din 1 decembrie 2023.

Completul judiciar reiterează că, Autoritatea Națională de Integritate este competentă să exercite controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităţilor, astfel că, prima dimensiune a legalității actului administrativ contestat, care se circumscrie respectării competenței, la caz nu este afectată de vicii.

Cu referire la legalitatea materială a actului administrativ contestat, Completul judiciar reține că, conform Actului de constatare nr. 155/25 din 1 decembrie 2023, s-a decis:

„ 1. Se constată diferență substanțială și deținerea averii cu caracter nejustificat, în mărime de – 466 890, 07 de lei, în anul fiscal 2019 la data de 14 mai 2019; diferență ce a fost constatată între averea dobândită și veniturile obținute pentru aceeași perioadă de către Serghei Diacov și membrii familiei;

2. Se transmite prezenta cauză în instanța de judecată competentă spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate, în condițiile prevăzute la art. 34 alin. (5) din Legea nr. 132/2016;

3. Din data rămânerii definitive a actului de constatare, respectiv, din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența averii nejustificate, se sesizează autoritatea competentă în vederea încetării mandatului de consilier deținut de Serghei Diacov;

4. Se decade Serghei Diacov din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică inclusiv mandatul de consilier, pe o perioadă de 3 ani de la data rămânerii definitive a actului de constatare sau, respectiv, rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența averii nejustificate sau din data încetării mandatului, în condițiile art. 23 alin. (6)-(7) din Legea nr. 133/2016;

5. Se înscrie Serghei Diacov în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa funcție publică sau de demnitate publică sau de demnitate publică din data rămânerii definitive a actului de constatare sau din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești, prin care se confirmă

existența averii nejustificate sau din data încetării mandatului în condițiile art. 23 alin. (6)-(7) din Legea nr. 133/2016;

6. Se aduce la cunoștința în formă scrisă lui Serghei Diacov actul de constatare în termen de 5 zile de la emitere, și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emiterea acestuia, la Curtea de Apel Chișinău, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4."

Curtea Europeană în jurisprudența sa constantă, a menționat că persoanele care exercită o activitate profesională trebuie să dea dovadă de o prudență mai mare în cadrul activității lor și este de așteptat ca acestea să-și asume riscurile inerente activității lor (*Sekmadienis Ltd. v. Lituania, 30 ianuarie 2018, § 65; Satakunnan Markkinapörssi Oy și Satamedia Oy v. Finlanda [MC], 27 iunie 2017, § 145).*

În speță, Completul judiciar reține că, la 11 februarie 2022, în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea din oficiu nr. 04-26/273 privind existența unei bănuieli rezonabile de încălcare a regimului juridic de declarare a averii și a intereselor personale de Serghei Diacov, consilier în cadrul Consiliului or. Codru, mun. Chișinău.

Tot, la 11 februarie 2022, sesizarea nominalizată a fost repartizată aleatoriu inspectorului de integritate Victoria Butușanu.

În rezultatul examinării materialului înregistrat în cadrul ANI nr. 699 din 1 februarie 2022 și vizualizării investigației jurnalistice: https://tv8.md/2022/30/01/investigatie-fostele-cladiri-ale-bem-vandute-la-jumatate-de-pret/191537 s-a atestat existența unei bănuieli rezonabile de încălcare a regimului juridic de declarare a averii și a intereselor personale de Serghei Diacov, consilier în cadrul Consiliului or. Codru, și anume, existența posibile diferențe substanțiale între veniturile declarate și bunurile imobile achiziționate la licitație.

La 1 martie 2022, în temeiul art. 31 al Legii nr. 132/2016, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr.159/07, în privința lui Diacov Serghei, consilier or. Codru, mun. Chișinău a fost inițiat controlul averii și al intereselor personale.

Prin scrisoarea nr.04-07/1211 din 2 martie 2022, Serghei Diacov a fost informat despre inițierea controlului în privința sa, precum și despre drepturile de care acesta, în calitate de persoană supusă controlului beneficiază inclusiv de dreptul de a lua cunoștință cu materialele cauzei după finalizarea controlului.

Prin scrisoarea Comisiei Electorale Centrale se atestă că, reclamantul deţine două mandate consecutive de consilier în cadrul Consiliului or. Codru, mun. Chișinău începând cu 30 iunie 2015.

Prin Fișa de redistribuire aleatorie a dosarului de verificare/control din 21 iulie 2023, sesizarea nominalizată a fost repartizată aleatoriu inspectorului de integritate Prisacari Cristina (pag. 2 a dosarului administrativ, vol.III).

Conform informațiilor din Registrul de Stat al Populației, în perioada supusă controlului, Serghei Diacov a fost căsătorit cu Diacova Irina la 16 iunie 2006 și are la întreținere 3 copii minori. Ulterior, căsătoria a fost desfăcută la 14 februarie 2022. Astfel, controlul averii inițiat în privința lui Serghei Diacov s-a extins și asupra persoanelor indicate supra, pe perioada deținerii calității de membru al familiei. (pag. 46-53, 213, vol.III dosar administrativ)

Prin răspunsul ASP nr. 3052 din 13 aprilie 2022, reclamantul figurează în calitate de administrator și asociat cu 50% cotă-parte la SRL „Ambasador-2", asociat cu 50% cotă-parte la SRL „Diadan-Lex", administratror și fondator unic la SRL „Altrans-Bis", asociat cu cota-parte de 33,33% la FCP „Fostat", precum și fondator și administrator (redactor-șef) al PP „Realitatea" din 7 august 2015 până în prezent. (pag.49, 54-58, 107, vol.III dosar administrativ)

Pe când, sub aspectul declarării conforme și complete a averii și intereselor personale, s-a stabilit că, Diacov Serghei nu a inclus în declarațiile de avere și interese persoanle depuse la 30 martie 2017 și 28 martie 2017, la capitolul „Cote părți/Acțiuni în capitalul social al agentului economic" și la capitolul „Interese personale" a calității de fondator cu cota parte de 50% și administrator al SRL „Ambasador", cod fiscal 1017600041512 (care a fost lichidată la data de 1 martie 2018); la 27 martie 2018, pentru anul fiscal 2017, la capitolul „Cote părți/Acțiuni în capitalul social al agentului economic" și la capitolul „Interese personale" a calității de fondator cu cota parte de 50% al SRL „Diadan-Lex", cod fiscal 1007600071455; în perioada anilor 2016-2021 la capitolul „Cote părți/Acțiuni în capitalul social al agentului economic" și la capitolul „Interese personale" a calității de fondator cu cota parte de 33,33% al FCP „Fostat" SRL, cod fiscal 1020600046195 (care a fost lichidată 4 iunie 2021).

Din declarațiile depuse, subiectul controlului deține și calitatea de asociat unic la SRL „Eurochem Menaj", cu adresa juridică mun. Galați. (pag. 59, vol.III, dosar administrativ)

La solicitarea inspectorului de integritate, Diacov Serghei la 19 septembrie 2023 a prezentat explicația nr. 8942, prin care a comunicat că, nu a cunoscut despre faptul că aceste companii încă figurează după numele său, dat fiind faptul înaintării actelor de lichidare a acestora, totodată, această informație nu este disponibilă nici pe Portalul Guvernamental *mcabinet.gov.md.*

Însă, conform deciziei ASP din 1 martie 2018 (pag. 111, 115, vol.III, dosar administrativ) se atestă că, SRL „Ambasador" în care Serghei Diacov deține calitatea de administrator și asociat cu cota-parte de 50%, a fost lichidată la 1 martie 2018, iar FCP „Fostat" SRL a fost lichidată la 4 iunie 2021.

Din informația livrată de ASP din Registrul de stat al transporturilor s-a stabilit că în perioada 1 august 2016-1 martie 2022, perioada supusă controlului, familia Diacov a procurat la 22 martie 2021 automobilul de model „Mercedes

E220” din Germania, la preț de 27 970 de euro (achitat prin transfer bancar) (pag. 125, vol.III dosar admministrativ) și a înstrăinat bunul mobil de model ,,Mercedes GLK250CDI”, n/î KAX 070, a/f 2010 dobândit anterior perioadei controlului prin contractul de vânzare-cumpărare din 15 martie 2021, la prețul contractual de 180 000 de lei. (pag.108, 124, vol.III dosar administrativ)

Potrivit băncii centrale de date a cadastrului bunurilor imobile, în perioada controlului familia Diacov a procurat/înstrăinat/donat următoarele bunuri imobile, și anume: prin certificatul de moștenitor legal nr. 2614 din 13 februarie 2016, Serghei Diacov a obținut în proprietate bunul imobil, lot pomicol cu nr. cadastral 0131110.291, cu suprafața de 0,0588 ha situat în mun. Chișinău, or. Codru, str. Costiujeni 6/2, extravilan pe care l-a înstrăinat la 11 februarie 2022, contra sumei de 120 000 de lei, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 1-75 (pag. 105, 134 față-verso, vol.III dosar administrativ); prin contractul de donație nr. 9502 din 1 iunie 2017, familia Diacov a donat copiilor minori Diacov Alexandr și Diacova Maya a câte ¼ cotă parte din bunul imobil, teren pentru construcții cu nr. cadastral 0131127.089, cu suprafața de 0,0599 ha și din bunul imobil, casă de locuit cu nr. cadastral 0131127.089.01, cu suprafața de 139,6 m2, amplasate în or. Codru, mun. Chișinău, str. Sf.Nicolai 81, obținute anterior deținerii calității de subiect al declarării (pag. 132-verso, vol.III, dosar administrativ); prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 1750 din 12 aprilie 2019, familia Diacov a obținut în proprietate bunul imobil, teren pentru construcții cu nr. cadastral 9420103.126, cu suprafața de 0,3029 ha, bunul imobil, casă de locuit cu nr. cadastral 9420103.126.01, cu suprafața de 86,3 m2 și bunul imobil, casă de locuit cu nr. cadastral 9420103.126.02, cu suprafața de 122,7 m2 situate în r-nul Cahul, s. Giurgiulești, la preț de 50000 lei (pag. 141-142, vol.III, dosar administrativ); prin contractul de vânzare-cumpărare a obiectului la licitație nr. 12068 din 16 iulie 2019, încheiat între dl Serghei Diacov și „Banca de Economii” SA, în rezultatul participării la licitația din 23 aprilie 2019, rezultatele căreia au fost consemnate în procesul-verbal nr. 215, familia Diacov a obținut în proprietate bunul imobil, încăpere nelocativă cu nr. cadastral 0131300.826.01.053, cu suprafața de 193,6 m2 amplasată în mun.Chișinău, or. Codru, str. Costiujeni 6/2, la preț de 1 429 907,96 de lei (achitat prin transfer bancar) (pag.135 vol.III, dosar administrativ); prin contractul de donație nr. 4612 din 19 septembrie 2019, familia Diacov a donat fiului minor Diacov Alexandr, bunul imobil, încăpere nelocativă cu nr. cadastral 0131300.826.01.053, cu suprafața de 193,6 m2 amplasat în mun.Chișinău, or. Codru, str. Costiujeni 6/2; prin contractul de vânzare-cumpărare a imobilului la licitație nr. 2765 din 15 iulie 2020, încheiat între Serghei Diacov și „Banca de Economii” SA, în rezultatul participării la licitația cu strigare, rezultatele căreia au fost consemnate în proces-verbal nr. 4/1 din 15 mai 2019, familia Diacov a obținut în proprietate bunul imobil, teren pentru construcții cu nr. cadastral 0502308.147,

cu suprafața de 0,1541 ha cu părți componente ale terenului ce constau din construcție comercială cu nr. cadastral 0502308.147.01, cu suprafața de 70,10 m2, și depozit cu nr. cadastral 0502308.147.02, cu suprafața de 135 m2 la prețul final adjudecat de 123 700 de lei (achitat prin transfer bancar) (pag.140, vol.III, dosar administrativ); prin contractul de donație nr. 1-79 din 9 februarie 2021, Diacova Irina împreună cu părintele, Jivocevschi Ivana, au donat fratelui, respectiv fiului lui Jivocevschi Roman a câte 1/4 cotă-parte din bunul imobil, apartamentul nr. 28 cu nr. cadastral 0100311.179.01.028, cu suprafața de 71,6 m2, situat în mun. Chișinău, str. P.Zadnipru 13, ap. 28 (obținut din 22 mai 2007) (pag. 144-145, vol.III, dosar administrativ); prin contractul de donație nr. 1-286 din 24 iunie 2021, familia Diacov donează lui Diacov Alexandr, fratele lui Serghei Diacov, bunul imobil, garaj – box, nr. Cadastral 0100413.177.04.089, cu suprafața de 16,8 m2 situat în mun. Chișinău, str. Miron Costin 8/2, obținut anterior deținerii calității de subiect al declarării (pag. 130, vol.III, dosar administrativ) și prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 1-465 din 28 septembrie 2021, familia Diacov obține în proprietate bunul imobil, teren pentru construcții cu nr. cadastral 0502308.016, cu suprafața de 0,1691 ha, casă de locuit cu nr. cadastral 0502308.016.01, cu suprafața de 108 m2, construcție accesorie cu nr. cadastral 0502308.016.02, cu suprafața de 27,6 m2, construcție accesorie cu nr. cadastral 0502308.016.03, cu suprafața de 10,4 m2, construcție accesorie cu nr. cadastral 0502308.016.04, cu suprafața de 8,0 m2, construcție accesorie cu nr. cadastral 0502308.016.05, cu suprafața de 6,3 m2, construcție accesorie, garaj cu nr. cadastral 0502308.016.06, cu suprafața de 24,8 m2, construcție accesorie cu nr. cadastral 0502308.016.07 cu suprafața de 11,6 m2 și construcție accesorie cu nr. cadastral 0502308.016.08, cu suprafața de 4,9 m2, amplasate în r-nul Anenii Noi, s. Varnița, str. Tighina 4, la preț de 3 000 de dolari SUA. (pag. 137-138, vol.III, dosar administrativ)

Informația dată este reflectată și în Banca centrală de date a cadastrului, administrată de ASP. (pag. 60-66, 104-108, vol.III, dosar administrativ)

La compartimentul „**venituri”** obținute de Diacov Serghei și membrii familiei lui în perioada supusă controlului, au fost identificate din: salarii, indemnizațiile de consilier, din înstrăinarea bunurilor mobile și bunului imobil, retragerile în numerar de pe conturile bancare (inclusiv din darea în locațiune a bunurilor imobile ce îi aparțin cu drept de proprietate), dividende de la SRL „Altrans-Bis”, încasare numerar de la caseria SRL „Altrans-Bis” sub formă de decont de avans și de împrumut, și anume: pentru anul 2017 în sumă de 326 524,35 de lei, pentru anul fiscal 2018 în sumă de 1 146 886,96 de lei, pentru anul fiscal 2019 în sumă de 458 975,79 de lei, pentru anul 2020 suma de 89 078,40 de lei, pentru 2021 suma de 126 176,16 de lei și pentru 2022 suma de 40 000 de lei. (pag.148-210, 230-282, vol.III, dosar administrativ)

Ca urmare a înstrăinării bunurilor mobile și bunului imobil, în perioada supusă controlului, familia Diacov a obținut venituri în numerar în sumă de 300 000 de lei.

Din rulajele conturilor bancare ce aparțin subiectului supus controlului și soției acestuia, precum și sistematizării calculelor efectuate, inspectorul de integritate a stabilit venituri din extrageri/eliberări de numerar din conturile avute în gestiune prin intermediul ATM și/sau la sucursale pentru anul 2016 (perioada 1 august 2016-31 decembrie 2016) în sumă de 18 900 de lei, pentru anul 2017 în sumă de 384 250 de lei, pentru anul 2018 în sumă de 836 176,30 de lei, pentru anul 2019 în sumă de 868 731,90 de lei, pentru anul 2020 în sumă de 695 172,34 de lei, pentru anul 2021 în sumă de 550 275,18 de lei, iar pentru anul 2022 (perioada 1 ianuarie 2016-1 martie 2022) în sumă de 16 907,95 de lei. (pag. 8-45, vol.III, dosar administrativ)

La compartimentul „*cheltuieli”* suportate de către subiectul declarării vizat și membrii familiei sale în perioada supusă controlului, au fost identificate următoarele: cheltuieli privind achiziționarea bunurilor imobile, alimentări cu numerar a conturilor bancare deținute, cheltuieli privind servicii de asigurare, achitări taxe, impozite, servicii de telefonie mobilă, transferuri internaționale și alte cheltuieli de trai ce au putut fi demonstrate.

Conform răspunsurilor Serviciul Fiscal de Stat nr. 3363 din 20 aprilie 2022 și Agenției Servici Publice nr. 3052 din 13 aprilie 2022, au fost stabilite cheltuieli de achitare la bugetul public național a impozitelor și taxelor pentru anul 2016 – 1 933,20 de lei, 2017 – 47 328,51 de lei, 2018 – 62 906,19 de lei, 2019 – 38 772,17 de lei, 2020 – 33 061,72 de lei, 2021 – 50 284,91 de lei, 2022 – 2 398,20 de lei.

Prin răspunsurile companiilor de asigurare, familia Diacov a încheiat contracte de asigurări ce au generat cheltuieli pentru anul 2016 – 1 164,64 de lei, 2017 – 2 437,65 de lei, 2018 – 517,41 de lei, 2019 – 228,36 de lei, 2020 – 2 314,27 de lei, 2021 – 1 958,96 de lei și pentru anul 2022 – 1 403,18 de lei. (pag. 101, vol.III, dosar administrativ)

În corespundere cu răspunsurile parvenite de la entitățile care dețin informații cu privire la deținătorii de valori mobiliare, Serghei Diacov precum și membrii de familie a acestuia nu au deținut și/sau înstrăinat valori mobiliare.

Din informațiile parvenite de la Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor familia Diacov nu a figurat ca subiecți ai investigațiilor financiare efectuate în temeiul Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Rapoartele financiare publicate pe pagina web a Comisii Electorale Centrale, precum și răspunsul Comisiei denotă faptul că, subiectul controlului în exercitarea mandatului de consilier în cadrul Consiliului orășenesc Codru nu a efectuat donații/cotizații partidelor politice sau organizațiilor social-politice.

Conform informațiilor remise de către companiile SA „Moldcell” nr. 4306 din 27 mai 2022, SA „Moldtelecom” nr. 4265 din 26 mai 2022, SA „Orange Moldova” nr. 4288 din 26 mai 2022, subiectul controlului și membrii familiei acestuia au suportat cheltuieli pentru achitarea serviciilor în mare parte prin intermediul tranzacțiilor bancare.

Din informația furnizată de instituțiile financiare, s-a stabilit faptul că, subiectul declarării și membrii familiei acestuia au suportat cheltuieli ce au constat din alimentarea conturilor bancare deținute cu numerar, inclusiv pentru efectuarea transferurilor pentru bunurile procurate, după cum urmează: alimentare cont cu numerar în anul fiscal 2016 (01.08.2016–31.12.2016) – 26 302,51 de lei; alimentare cont cu numerar în anul fiscal 2017 – 166 241,48 de lei; alimentare cont cu numerar în anul fiscal 2018 – 161 980,92 de lei; alimentare cont cu numerar în anul fiscal 2019 – 1 722 166,49 de lei; alimentare cont cu numerar în anul fiscal 2020 – 245883,57 lei; alimentare cont cu numerar în anul fiscal 2021 – 953 586,30 de lei; alimentare cont cu numerar în anul fiscal 2022 (01.01.2022-01.03.2022) – 46 682,50 de lei. (pag. 9-45, vol.III dosar administrativ)

Totodată, subiectul controlului, în perioada de referință, în calitate de creditor a acordat împrumut către SRL „Altrans-Bis” în baza contractelor de împrumut:nr. 10 din 06.10.2016 în sumă de 160 000 de lei; din 08.04.2019 în sumă de 90 000 de lei; nr. 4/19 din 09.07.2019 în sumă de 138 000 de lei; nr. 1/2020 din 30.04.2020 în sumă de 22 000 de lei. (pag. 183-197, 200-210, vol.III, dosar administrativ)

Suplimentar, conform datelor remise prin răspunsurile instituțiilor bancare, subiectul controlului a beneficiat de un credit sub formă de linie de credit revolving în limita plafonului de 100 000 de lei, care a fost acordat la contul de card de credit a subiectului emis de BC „Moldindconbank” SA.

Astfel, inspectorul de integritate a efectuat calculul între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită de Serghei Diacov și membrii familiei acestuia în perioada 1 august 2016-1 martie 2022 (în mod cronologic, la ziua obținerii venitului și/sau suportării cheltuielilor) reflectate în tabelul de calcul, care a fost indicat și în actul contestat, fiind incluse economiile și numerarul rămas de la finele anului precedent conform datelor sistematizate de către inspector.

Totodată, la stabilirea diferenței pe parcursul unui an fiscal s-au calculat toate situațiile, unde cheltuielile depășeau veniturile deținute, or, economiile (numerarul) obținute în viitor nu pot reduce (numerarul) cheltuielile realizate în trecut.

Inspectorul de integritate la stabilirea deținerii numerarului anterior perioadei de control, reieșind din materialele dosarului și actelor prezentate de către subiectul controlului, și anume, contractul de vânzare-cumpărare nr. 385 din 10 februarie 2014, prin care familia Diacov a înstrăinat bunul imobil, apartamentul cu *****, cu suprafața de 78,04 m2, situat în mun. *****, sector 2, str. *****, cu nr. Cadastral 226381-C1-U98 la preț de 53 000 de euro, inspectorul de integritate a scăzut

cheltuielile pentru minim de existență pentru perioada 2014-2015 și a reținut ca venit inițial suma de 806 416,10 de lei. (pag. 299-301, vol.III dosar administrativ)

Generalizând cele menționate supra, inspectorul de integritate a stabilit următoarele venituri și cheltuieli care s-au demonstrat cu certitudine pe perioada controlului.

Așadar, la 30 august 2023, inspectorul de integritate a solicitat explicații de la subiectul supus controlului. (pag. 211, vol.III dosar administrativ)

Iar, la 19 septembrie 2023, Diacov Serghei a prezentat explicația referitor la cele solicitate. (pag. 212, vol.III, dosar administrativ)

La 6 noiembrie 2023, inspectorul de integritate a solicitat de la Diacov Serghei să se expună punctul de vedere în scris asupra declarării necorepsunzătoare a averii și interesleor personale pentru perioada 1 august 2016-1 martie 2022 stabilite de inspectorul de integritate și posibilitatea de a lua cunoștință cu materialele acumulate, inclusiv cu tabelul de calcul preliminar, prin care s-au sistematizat veniturile și cheltuielile suportate, scrisoare recepționată la 10 noiembrie 2023. (pag. 217-225, vol.III dosar administrativ)

La 16 noiembrie 2023, avocatul lui Diacov Serghei a luat cunoștință cu materialele de control (pag. 283-284, vol.III, dosar administrativ), iar la 30 noiembrie 2023, Diacov Serghei a depus explicații și a prezentat probe suplimentare în vederea justificării piziției sale. (pag. 285-304, vol.III, dosar administrativ)

Este cert că, controlul averii inițiat la 1 martie 2022 în privința lui Serghei Diacov s-a desfășurat pe perioada **1 august 2016 (data obținerii calității de subiect al declarării) – 1 martie 2022 (data inițierii controlului).**

Iar, la 1 decembrie 2023, a fost emis Actul de constatare nr. 155/25 care se contestă la caz, însoțit de avizul la proiectul Actului de constatare, semnat de inspectorul de integritate principal cu atribuții de control și organizare a activității Inspectoratului de integritate. (pag. 318-332, vol.III, dosar administrativ)

La 4 decembrie 2023, Actul de constatare nr. 155/25 a fost expediat prin intermediul oficiului poștal, destinatarului, la caz, subiectului supus controlului, Diacov Serghei, recepționat la 7 decembrie 2023. (pag. 333-334, vol.III, dosar administrativ)

De asemenea, se va indica că, inspectorul de integritate la 7 august 2023 a întocmit notă de serviciu și decizie de suspendare a procedurii de control a averii, decizia fiind condiționată de primirea răspunsului de la BC „Moldindcombank” SA (pag. 4-5, vol.III dosar administrativ), la 29 august 2023 a întocmit notă de serviciu și decizie de reluare a dosarului (pag. 77-80, vol.III, dosar administrativ) și tot la această dată notă informativă și decizie de suspendare, condiționată de perioada incertă de recepționare a răspunsurilor de la diverse entități juridice și financiare, despre ce Diacov Serghei a fost informat (pag.81-82, vol.III, dosar

administrativ), la 6 noiembrie 2023 a întocmit notă de serviciu și decizie de reluare a dosarului (pag. 215-216, vol.III, dosar administrativ) și tot la această dată notă informativă și decizie de suspendare, condiționată de recepționarea punctului de vedere a lui Diacov Serghei, despre ce Diacov Serghei a fost informat (pag.226-229, vol.III, dosar administrativ), iar la 30 noiembrie 2023, prin nota de serviciu și decizie a fost reluat dosarul de control, despre ce a fost notificat și Diacov Serghei. (pag. 305-308, vol.III, dosar administrativ)

Raportând cadrul normativ citat supra la circumstanţele expuse Completul judiciar constată că, deţinerea de către reclamantul Serghei Diacov a funcţiei publice de consilier al Consiliului or. Codru, mun. Chișinău, îl obliga pe ultimul să declare anual averea și interesele personale, fără a încălca regimul juridic de declarare a averii și intereselor personale.

Examinând argumentele invocate de reclamantul Serghei Diacov în susținerea cererii de chemare în judecată, obiecțiile expuse de Autoritatea Națională de Integritate în referință, materialele dosarului administrativ și conținutul Actului de constatare nr. 155/25 din 1 decembrie 2023, Completul de judecată constată că argumentele reclamantului nu sunt de natură să demonstreze ilegalitatea actului administrativ contestat.

Din aceste considerente contrar susținerilor reclamantului, Actul de constatare nr. 155/25 din 1 decembrie 2023 cuprinde atât motivele de fapt, cât și temeiurile de drept care au determinat emiterea acestuia. Or, în act este expusă cronologia procedurii de control, perioada supusă verificării, calitatea reclamantului de subiect al declarării, componența familiei, bunurile dobândite și înstrăinate, veniturile constatate, operațiunile bancare, cheltuielile identificate, mijloacele financiare declarate, precum și explicațiile și înscrisurile prezentate de reclamant.

Astfel, unele argumente și probe pertinente prezentate de Diacov Serghei au fost reținute de inspectorul de integritate, fapt reflectat însăși în actul contestat, iar în lipsa probelor justificative, inspectorul de integritate al ANI a respins argumentele susținute declarativ. Or, inspectorul de integritate a indicat sursele informațiilor utilizate, inclusiv datele obținute de la Agenția Servicii Publice, Serviciul Fiscal de Stat, instituțiile bancare, companiile de asigurări, operatorii de telefonie și alte entități, fiind expus modul în care acestea au fost coroborate în vederea stabilirii situației patrimoniale a reclamantului și a membrilor familiei sale.

Totodată, actul contestat conține examinarea punctuală a explicațiilor reclamantului referitoare la proveniența mijloacelor financiare, veniturile pretins obținute anterior perioadei de control, înstrăinarea unor bunuri, veniturile din locațiune, împrumuturile pretins contractate de la persoane apropiate și utilizarea banilor rezultați din vânzarea apartamentului fiului său.

Prin urmare, simplul dezacord al reclamantului cu modul de apreciere a probelor și cu concluziile inspectorului de integritate nu echivalează cu lipsa

motivării actului administrativ, deoarece motivarea unui act nu presupune acceptarea explicațiilor participantului la procedură, ci examinarea acestora și expunerea considerentelor pentru care au fost admise sau înlăturate, exigență respectată în speță.

Cu referire la aserțiunile invocate de reclamant precum că, a fost încălcat termenul de efectuare/desfășurare a controlului și informarea acestuia, Completul le respinge, ca fiin dlipsite de substanță, aceasta deoarece din materialele dosarului administrativ rezultă că, în cursul procedurii, inspectorul de integritate a întreprins acțiuni pentru obținerea informațiilor de la instituții bancare, companii de asigurări, autorități publice și alte entități care dețineau date relevante.

Necesitatea obținerii unor informații suplimentare, inclusiv a documentelor confirmative de la instituțiile bancare, a determinat prelungirea și, ulterior, suspendarea procedurii de control.

Or, Completul s-a referit *supra*, și anume, a indicat concret notele de serviciu privind suspendarea înaintate conducerii ANI și deciziile de suspendare, precum și notele de serviciu și deciziile de reluare a controlului intentat față de Diacov Serghei, inclusiv și scrisorile de informare adresate reclamantului, care se conțin la dosarul administrativ, precum și temeiul prelungirii termenului.

Aici se va nota că, procedura de control presupunea verificarea unui volum considerabil de operațiuni patrimoniale și bancare pentru perioada 1 august 2016–1 martie 2022, iar în aceste condiții, durata procedurii a fost determinată de complexitatea controlului și de necesitatea obținerii probelor de la terți, și nu de inacțiunea nejustificată a autorității.

Completul reține, de asemenea, că reclamantul a participat la procedură, a fost informat despre inițierea controlului, a prezentat explicații și documente, iar înainte de emiterea actului i-a fost solicitat punctul de vedere asupra diferenței stabilite, însă acesta nu a demonstrat că modul de comunicare a măsurilor procedurale i-ar fi limitat efectiv dreptul la apărare sau ar fi influențat rezultatul controlului.

Nu poate fi reținut nici argumentul reclamantului potrivit căruia examinarea proiectului actului de constatare de către inspectorul cu atribuții de monitorizare și control ar constitui o imixtiune ilegală în activitatea inspectorului de caz.

Din materialele prezentate rezultă că, verificarea proiectului actului de constatare a fost realizată în cadrul atribuțiilor interne de monitorizare, control și asigurare a unei practici uniforme în cadrul Inspectoratului de Integritate.

Această activitate nu a avut ca efect substituirea inspectorului care a desfășurat controlul și nici preluarea competenței sale de decizie.

Actul de constatare a fost întocmit și semnat de inspectorul de integritate căruia i-a fost repartizat dosarul, acesta fiind responsabil pentru legalitatea acțiunilor efectuate, aprecierea probelor și concluziile formulate. Or, nu au fost prezentate probe din care să rezulte că inspectorului de caz i-ar fi fost impusă o

anumită soluție sau că acesta nu și-ar fi format propria convingere în baza materialelor dosarului.

În consecință, verificarea internă a proiectului actului, efectuată în scopul respectării metodologiei și uniformizării practicii administrative, nu poate fi calificată drept intervenție neautorizată în activitatea inspectorului de integritate și nu afectează legalitatea actului contestat.

Completul apreciază ca neîntemeiate criticile reclamantului referitoare la modalitatea de efectuare a calculului și la pretinsa neconsiderare a averii deținute la începutul perioadei de control.

Din Actul de constatare rezultă că, inspectorul de integritate nu a stabilit soldul inițial al reclamantului la valoarea de zero, dimpotrivă, în baza contractului de vânzare-cumpărare din 10 februarie 2014, prin care familia Diacov a înstrăinat un apartament la prețul de 53 000 de euro, inspectorul a stabilit și a inclus în calcul, după deducerea cheltuielilor aferente minimului de existență pentru anii 2014–2015, un disponibil financiar inițial de 806 416,10 de lei.

Prin urmare, susținerea reclamantului privind neconsiderarea averii acumulate anterior dobândirii calității de subiect al declarării este infirmată chiar de conținutul actului contestat și de tabelul de calcul anexat acestuia.

De asemenea, inspectorul a acceptat argumentul reclamantului potrivit căruia numerarul indicat în declarațiile de avere se referea la sfârșitul anului fiscal, iar nu la data depunerii declarației, ajustând corespunzător cronologia calculelor. Pentru anul 2016 a fost inclusă suplimentar suma de 83 999 de lei, deși aceasta nu fusese indicată în declarațiile depuse, fiind acceptată în limita plafonului de declarare aplicabil.

Calculul nu a fost efectuat în mod abstract, exclusiv pe ani fiscali, ci în ordine cronologică, la data obținerii veniturilor și a efectuării cheltuielilor. Prezentarea sintetică a rezultatelor într-un tabel anual nu modifică faptul că disponibilitatea mijloacelor financiare a fost verificată la momentul fiecărei operațiuni patrimoniale relevante.

În mod justificat, inspectorul a reținut că veniturile obținute ulterior unei cheltuieli nu pot acoperi retroactiv deficitul de mijloace financiare existent la data efectuării acelei cheltuieli. Or, pentru justificarea unei operațiuni, reclamantul trebuia să demonstreze existența și disponibilitatea mijloacelor financiare la momentul concret al suportării cheltuielii, iar nu doar existența unor venituri generale pe parcursul întregii perioade controlate.

În urma confruntării veniturilor și economiilor disponibile cu cheltuielile efectuate, inspectorul a stabilit la 14 mai 2019, o diferență în cuantum de 466 890,07 de lei, generată de alimentarea în numerar a contului bancar, mijloacele fiind ulterior utilizate la procurarea bunului imobil adjudecat la licitație.

Diferența constatată depășea pragul legal de 20 de salarii medii lunare pe economie aplicabil pentru anul 2019.

În aceste condiții, aceasta întrunea criteriile unei diferențe substanțiale în sensul legislației privind declararea averii și a intereselor personale.

Completul reține că reclamantul a invocat, pentru justificarea disponibilului financiar, înstrăinarea unor bunuri în anii anteriori, veniturile obținute în cadrul unor proiecte internaționale, încasările din locațiunea apartamentelor, vânzarea mobilierului și a electrocasnicelor, moștenirea unor mijloace bănești, vânzarea unui automobil, utilizarea banilor obținuți din vânzarea apartamentului fiului său, precum și contractarea unor împrumuturi de la persoane apropiate.

Totuși, simpla invocare a unor venituri nu este suficientă pentru justificarea diferenței stabilite, deoarece era necesar ca reclamantul să prezinte probe veritabile privind cuantumul veniturilor, data obținerii acestora, păstrarea și disponibilitatea sumelor până la momentul efectuării cheltuielii din 14 mai 2019.

În privința veniturilor pretins obținute anterior perioadei controlului, inspectorul a constatat că reclamantul nu a demonstrat păstrarea acestor mijloace până în anul 2019. Totodată, în declarațiile depuse pentru anul 2016, reclamantul nu indicase existența unor disponibilități financiare în numerar de asemenea valoare.

Cu privire la suma obținută din vânzarea apartamentului fiului său, procura prezentată dovedește numai împuternicirea reclamantului de a înstrăina bunul în numele proprietarului, însă nu demonstrează transmiterea în proprietatea reclamantului a prețului vânzării ori constituirea unui împrumut în beneficiul acestuia, iar mijloacele rezultate din vânzarea bunului aparțineau proprietarului bunului, iar utilizarea lor în interes personal trebuia demonstrată prin acte juridice și documente financiare corespunzătoare.

În plus, presupusele datorii față de fiul reclamantului sau față de alte persoane apropiate nu au fost reflectate în declarațiile de avere și interese personale la capitolul destinat datoriilor.

Respectiv, Completul specializat concluzionează că, absența unor contracte de împrumut, a documentelor privind remiterea sumelor și a mențiunilor corespunzătoare în declarații justifică concluzia autorității că aceste explicații nu confirmă proveniența legală și disponibilitatea mijloacelor la data relevantă.

La acest capitol se va învedera că, inspectorul de integritate nu a respins formal explicațiile reclamantului, ci le-a analizat și a acceptat acele venituri care au putut fi confirmate prin înscrisuri și informații oficiale. Astfel, au fost incluse veniturile salariale, indemnizațiile, dividendele, retragerile de numerar, încasările de la societatea comercială, veniturile din înstrăinarea bunurilor și disponibilul financiar inițial confirmat prin contractul din anul 2014.

În aceste împrejurări, concluzia potrivit căreia reclamantul nu a justificat sursa mijloacelor financiare care au generat diferența de 466 890,07 de lei este întemeiată pe insuficiența probelor prezentate, iar nu pe refuzul arbitrar al autorității de a lua în considerare explicațiile sale.

Reclamantul a mai susținut că, în alte cauze similare, ANI ar fi apreciat în mod diferit anumite surse financiare, pe când Completul constată însă că reclamantul nu a demonstrat identitatea circumstanțelor de fapt dintre prezenta cauză și cazurile la care a făcut referire.

Caracterul comparabil al unor proceduri nu poate fi stabilit numai prin existența unor susțineri referitoare la numerar, împrumuturi sau venituri obținute anterior, este necesar să fie identice sau cel puțin comparabile natura probelor, data realizării operațiunilor, proveniența mijloacelor, disponibilitatea acestora și modul de declarare.

În cauza examinată, soluția autorității s-a întemeiat pe situația patrimonială concretă a reclamantului, pe documentele prezentate și pe imposibilitatea justificării disponibilului financiar existent la 14 mai 2019.

Prin urmare, Completul constată că, reclamantul nu a prezentat elemente care să demonstreze că, în cazuri identice sub aspect juridic și factual, ANI ar fi aplicat o soluție diferită fără o justificare obiectivă.

Mai mult, după constatarea unei diferențe substanțiale, măsurile dispuse prin actul contestat reprezintă consecințe prevăzute de lege, aplicarea acestora nefiind lăsată integral la libera apreciere a inspectorului.

Prin urmare, nu se constată exercitarea arbitrară sau discriminatorie a dreptului discreționar.

Suplimentar, din datele obținute de la Agenția Servicii Publice rezultă că, reclamantul deținea calitatea de fondator, asociat sau administrator în cadrul mai multor persoane juridice, unele dintre aceste calități nefiind indicate în declarațiile de avere și interese personale.

Ca urmare, explicația reclamantului potrivit căreia nu ar fi cunoscut că anumite societăți continuau să figureze în Registrul de stat nu înlătură obligația de declarare. Or, calitatea de fondator, asociat sau administrator rezultă din înregistrările oficiale și se menține până la radierea sau modificarea corespunzătoare în registrul public.

La acest segment, inspectorul de integritate a ținut seama de modificările legislative intervenite în anul 2021 și de regulile privind aplicarea legii în timp, ceea ce demonstrează că autoritatea nu a aplicat automat și nediferențiat sancțiuni pentru toate neconcordanțele identificate.

Generalizând circumstanțele constatate, Completul de judecată specializat concluzionează că, procedura administrativă a fost desfășurată cu respectarea

dreptului reclamantului de a fi informat, de a prezenta explicații și probe și de a-și expune punctul de vedere înainte de emiterea actului.

La fel, Completul reţine că actul de constatare contestat este motivat în fapt și în drept, corespunzător exigenţelor Codului administrativ. Or din analiza conținutului este posibil de recunoscut punctele pe care se întemeiază un ansamblu de informații și documente obținute de la surse oficiale, iar explicațiile reclamantului au fost examinate și apreciate în raport cu probele prezentate.

La caz, Diacov Serghei nu a demonstrat proveniența și disponibilitatea legală, la data de 14 mai 2019, a mijloacelor financiare care au generat diferența de 466 890,07 de lei și nici existența unor vicii procedurale susceptibile să determine anularea actului contestat.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru menționează că respectarea și cunoașterea legislației este o îndatorire a tuturor cetățenilor, astfel că art. 5 al Legii nr. 133/2016 statuează expres că, **responsabilitatea pentru** depunerea în termen a declaraţiei, **precum şi pentru veridicitatea şi deplinătatea informaţiilor o poartă persoana care o depune.**

De asemenea, Completul judiciar consideră că sancţiunea aplicată reclamantului este conformă prevederilor Legii şi corespunde criteriului de proporţionalitate în condiţiile în care reclamantul a admis încălcarea regimului juridic de declrare a averii și intereselor personale, manifestînd o lipsă de respect faţă de institutul legal şi funcţia publică exercitată.

Pe cale de consecință, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră că actului de constatare nr. 155/25 din 1 decembrie 2023, a fost emis cu respectarea prevederilor legale, concluziile inspectorului de integritate sunt fondate şi argumentate şi nu există temei legal de anulare a actului respectiv.

Reieşind din cele expuse supra, Completul judiciar conchide că acțiunea reclamantului Diacov Serghei privind anularea actului de constatare nr. 155/25 din 1 decembrie 2023, este una neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. art.224 alin.(1) lit. f), 225 Cod Administrativ, art.389-390 CPC, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

H O T Ă R Ă Ș T E :

Acțiunea în contencios administrativ înaintată de Diacov Serghei către Autoritatea Națională de Integritate privind anularea Actului de constatare nr.155/25 din 01 decembrie 2023, **se respinge ca neîntemeiată**.

Hotărîrea poate fi contestată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție.

Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile.

Președintele completului,
Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Ghedrovici Nicolae

Bostan Angela